

Streszczenie

Wielość podmiotów tworzących system ochrony praw konsumentów, w tym konsumentów sektora bankowego oraz instrumentów przez nie wykorzystywanych, powoduje możliwość pojawienia się wątpliwości, jakie prawa, w kontekście usług bankowych, posiada konsument, jakie sankcje za nieprzestrzeganie obowiązków ciążących na bankach w odniesieniu do ochrony praw konsumentów mogą zostać nałożone oraz w jaki sposób konsument może dochodzić swoich praw na różnych etapach relacji z bankiem. W pracy opisane zostały prawnoadministracyjne instrumenty ochrony konsumenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktów i instytucji prawa ukierunkowanych na ochronę konsumenta usług bankowych, obejmujące działalność trzech organów nadzoru: Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Komisji Nadzoru Finansowego oraz Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Różnorodność materii podlegających kontroli, mimo wykonywania usług w obrębie jednej działalności (działalności bankowej), spowodowała konieczność podporządkowania banków nadzorowi i kontroli kilku regulatorów.

Celem rozprawy jest przedstawienie systemu ochrony praw konsumentów korzystających z usług bankowych, które obejmuje określenie: właściwych organów administracji publicznej wraz z ich kompetencjami, praw konsumentów korzystających z usług bankowych, obowiązków banków w zakresie ochrony interesów konsumentów usług bankowych, a w przypadku ich niedopełnienia sankcji prawnych grożących za ich nieprzestrzeganie. Ze wskazanym celem wiąże się także wskazanie uprawnień konsumentów w różnych stadiach relacji konsument – bank, ocena stanu przestrzegania przez banki przepisów z zakresu ochrony konsumenta usług bankowych, przedstawienie trendu zmian ustawodawstwa konsumenckiego w zakresie usług bankowych oraz określenie barier utrudniających konsumentom bezpieczne uczestnictwo w rynku usług bankowych.

Przeprowadzona analiza pozwoliła na postawienie tezy, że słabsza pozycja rynkowa konsumenta wymaga wprowadzenia środków ochrony wyrównujących jego pozycję w relacji z bankiem, obecna prawnoadministracyjna ochrona jest wprawdzie bardzo rozbudowana, ale jednocześnie niewystarczająca, konieczne jest zatem udoskonalenie istniejących form ochrony konsumentów umożliwiających skuteczną ochronę konsumenta.

Rozprawa posłużyć może jako podstawa do dalszych badań nad zmianami zachodzącymi w prawodawstwie konsumenckim i stworzeniem listy dobrych praktyk bankowych w odniesieniu do konsumentów.